

HRADEC KRÁLOVÉ – URBANISMUS A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

ZRUŠENÍ HRADECKÉ PEVNOSTI V ROCE 1882 DALO MĚSTU
MOŽNOST ŘÍDIT SVŮJ ROZVOJ PROMYŠLENĚ A PLÁNOVITĚ
A PLOŠNĚ UPLATNIT MODERNÍ TRENDY MĚSTSKÉHO URBANISMU.
MĚSTO TUTO PŘÍLEŽITOST PLNĚ VYUŽILO.

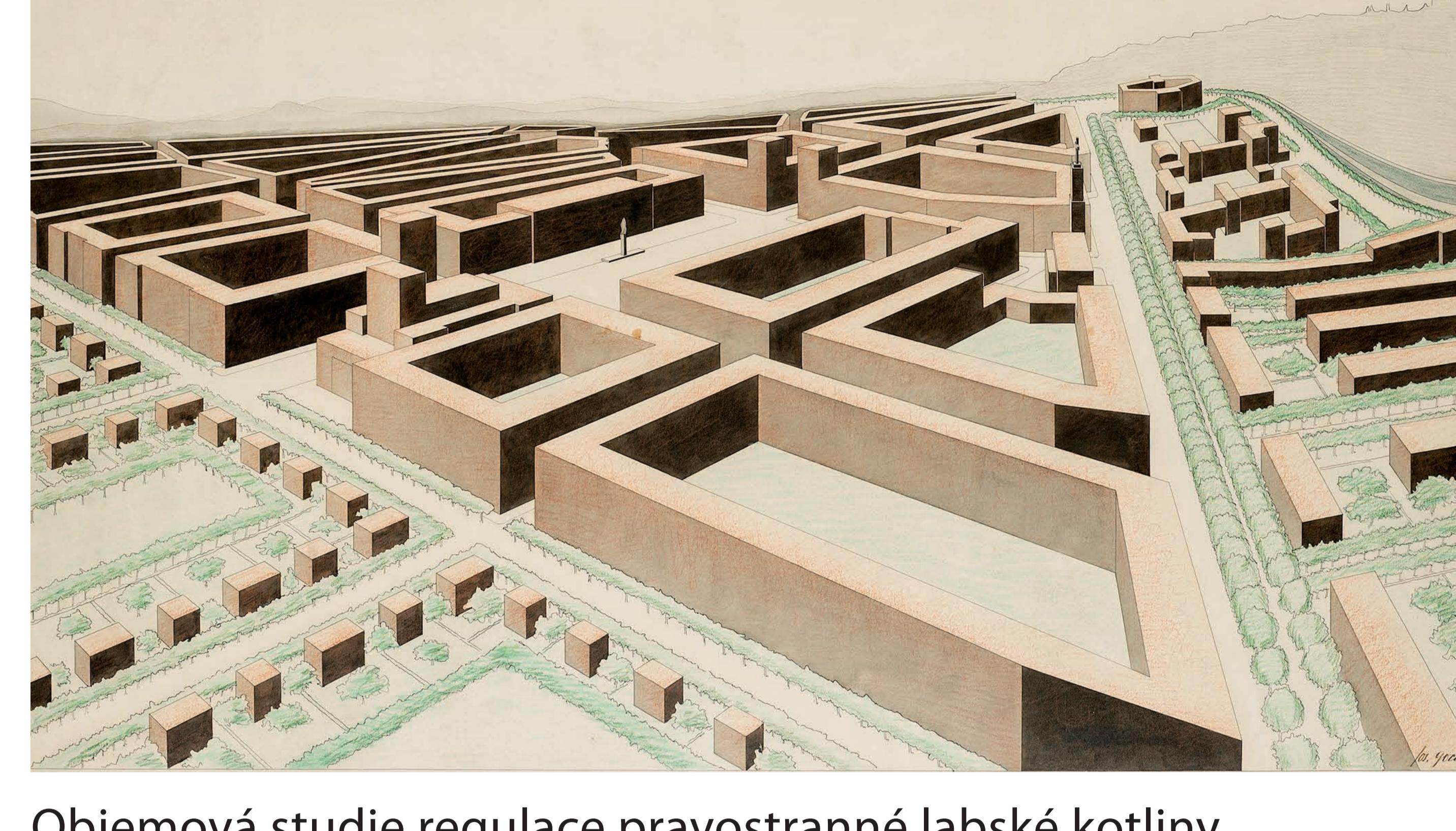
„Všimnul jsem si, že to platí o všech městech, založených podle lineálu, jejichž ulice se pravoúhle kříží.
Přímá linie neumožňuje vznik jakéhokoliv vzrušení.“

Camillo Sitte

První regulační plán z roku 1890 využil vnitřní okružní ulici kolem vyvýšeného starého města a založil paprscitě směrování ulic z dnešního náměstí Svobody. Generální zastavovací plán Oldřicha Lisky a Václava Rejchla z roku 1911 potvrdil strukturu města opřenou o systém ulic vycházejících ze středu města, doplnil je vnějším okruhem, stanovil výšky pater a říms. Regulační (zastavovací) plán byl průběžně aktualizován, vznik Československa proto územní plánování ve městě zásadně neovlivnil.



Regulační plán Hradce Králové,
Josef Gočár, 1928



Objemová studie regulace pravostranné labské kotliny,
Josef Gočár, 1925

V roce 1919 přinesl již 8. regulační plán od Oldřicha Lisky pro Velký Hradec Králové s 35 tisíci obyvateli myšlenku sloučení s okolními 11 obcemi a navrhl třetí okruh kolem města. V roce 1925 Vladimír Zákrejs již počítal s městem pro 100 tisíc obyvatel, město se intenzivně rozvíjelo.

Od roku 1924 urbanistickou strukturu města výrazně ovlivňoval Josef Gočár, jehož soutěžní návrh na regulaci prostoru mezi dnešním Ulrichovým náměstím a řekou Labe vyhrál. Jeho dopracovanou podobu Gočár vtělil do svého regulačního plánu města z let 1926–1928, kterým navázal na plány předchozí, avšak korigoval některé nepraktické tvary bloků a do struktury města vložil množství veřejné zeleně přítomné nejen v parcích lemujících střed města, ale i ve vzdušných, polootevřených domovních blocích.



NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVÍSTĚ
V JOSEFOVĚ

1918
100
2018